

نبردهای فکری با مشکلات اقتصادی!

خلاصه قسمتهای گذشته :

در شماره گذشته خواندیم که اسلام مردم را بکار و کوشش و ادار نمود ، و اموال عمومی را در اختیار عموم گذارده ، تا همه کار کنند . و از طرفی گدائی و سؤال را جداً تحریم میکند تا مباد افراد بیکاره تولید شود . پس از عبور از این مراحل فقر ادراقلیت محسوسی واقع میشوند ، زیرا در این هنگام فقط کسانی که از کار کردن عاجزند یا سرمایه خود را از دست داده اند فقیر محسوب میگردند ، اینکه نظریه اسلام درباره اینگونه افراد ...

* يك مسئله تربیتی بزرگ

* اسلام قانونگذاری میکند!

* نتیجه درخشان این فکر عمیق!!

اسلام بر خلاف مکتب کاپیتالسم که باید با زور و قدرت مالیات را از چنگ ثروتمندان بیرون آورد ، یک فکر اساسی می کند تا در نتیجه ، ثروتمندان با افتخار تمام حقوق مالی خود را بپردازند .

اسلام پس از آنکه - برخلاف کمونیسم- مالکیت فردی را امضاء میکند ، ثروتمندان را آنچنان تربیت میکند که اگر روزی بخواهد قوانین مالی جعل کند هیچکس فکر مخالفت در سر نپروراند .

اقتصاد در مکتب اسلام با نیروی ایمان بیکدیگر آمیخته شده
و ثروتمندان جانشین و وکیل در تصرف معرفی شده اند .

قرآن کریم می گوید: « **آمَنُوا بِاللَّهِ وَانْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مَسْخَلِفِينَ**
فِيهِ ، فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَانْفِقُوا لَهُمْ اجْرٌ كَبِيرٌ » (۱) .

« بخدا و پیامبرش ایمان آورید ، و از اموالی که خداوند شما را جانشین در تصرف آنها قرار داده انفاق کنید ، بحقیقت کسانی که ایمان آوردند و انفاق نمودند برای آنها پاداشی بزرگ منظور است . »

بدیهی است که این جمله تربیتی ، غریزه حب مال را در انسان تضعیف میکند ، و از این جهت از دست دادن ثروت ، نزد کسانی که در این مکتب تربیت شده اند کوچکترین اهمیتی ندارد .

از آن طرف برای آنکه جمله بالا کاملاً تأکید شود ، خطابه‌های آتشینی را به ثروتمندان متوجه میسازد ، چنانکه قرآن میگوید : « **الَّذِينَ يَكْنُزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ** » یوم **يَحْمِي عَلَيْهِمْ فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَيَتَكَوَّى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ ، فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنُزُونَ** » (۲) .

کسانی که نهفته می کنند دارائیه‌ها و ثروت‌ها را ، و از آنها در راه خدا انفاق نمیکنند ، بشارت ده آنرا را بعد از این دردناک ، روزی که آتش بر گنجهای آنان افروخته میشود ، و بوسیله آنها پیشانیها و پهلوها و پشتهایشان را داغ میکنند ، آری ، این همان است که برای خود نهفته کردید ، اکنون نتیجه آنرا ببینید .
در يك حدیث قدسی وارد است که خداوند میگوید : **دال المال مالمی ، و**

(۱) سوره حدید ، آیه ۷

(۲) سوره توبه ؛ آیه ۳۵ - ۳۶

الفقراء عیالی ؛ فمن بخل بمالی ادخله النار ولا ابالی ، (۱) .
 تمام دارائیها متعلق بمنست که در اختیار بندگان خود گذارده ام ، فقرا و
 بیچارگان عیالات من محسوب میشوند ، پس کسانی که بخل ورزند و آنهارا انفاق
 نکنند ، در آتششان خواهیم افکند ؛
 راستی کسی که مسلمان واقعی باشد ، امکان ندارد که این مسائل تربیتی در
 او اثر نگذارد و بسیاری از غرائز ناپاک را از او دور نکند .

* اسلام قانون گذاری میکند !

پس از این مرحله تربیتی ، اسلام وقتی مردم راهبها برای اجراء هر نوع
 قانون می بیند ، بفکر بیچارگان اجتماع افتاده يك صندوق تعاونی بنام «بیت المال»
 تشکیل می دهد آنگاه قوانین مالی را که عبارتند از : زکوة ، خمس ، جزیه و ...
 وضع میکند .

پس از آنکه صندوق از این راهها پر شد ، با نظریات مخصوصی این ثروت
 انبوه را بین فقرا تقسیم می کند و بدینوسیله جلومفاسدشوم فقرا مسدود می کند .
 زکوة : زکوة مهمتر بن اموالی است که طبق شرائط معینی - که در کتب
 فقهی مرقوم است بطور وجوب از ثروت مندان گرفته می شود (۲) و با تبصره های ذیل
 محدود می گردد :

« انما الصدقات للفقراء والمساكين ، و العاملين علیها و
 المؤلفة قلوبهم ؛ وفي الرقاب ، والغارمین ، وفي سبیل الله ، و ابن
 السبیل ؛ فريضة من الله و الله عليهم حکيم » (۳) .
 زکوة بین افرادی که ذیلا از نظر خوانندگان می گذرد پخش شده و راستی
 اسلام بسیاری از مشکلات اقتصادی و امور حساس اجتماع را از این راه حل می کند :

(۱) جامع الاخبار

(۲) بعضی معتقدند که زکوة يك نوع مالیاتی است که دولت اسلام از ملت
 میگیرد ، ولی این عقیده باطل است ، شما میتوانید فساد این عقیده را از مقایسه با
 جزیه که رسماً در اسلام مالیات محسوب می شود دریا بیید .

(۳) سوره توبه ، آیه ۶۰

۱ - را حتی فقراء و بیچارگان را تأمین میکند : (انما الصدقات للفقراء و المساکین) .

۲ - حقوقی برای کارکنان و کسانی که در جمع آوری زکوة میکوشند ، قرار میدهد : (والماملین علیها) .

۳ - اسلام در بعضی موارد صلاح می بیند که برای ترویج اسلام بیعضی کفار بلاعوض کمک کند : (والمؤلفة قلوبهم) .

۴ - با این سرمایه بردگان را میتوان آزاد کرد : (وفی الرقاب) .

۵ - کسانی که در اثر تصادفهای اقتصادی سرمایه خود را از دست داده و رشکست شده اند ، اسلام بحد کافی از اینراه سرمایه در اختیارشان میکندارد ، و آنها را از این مرحله خطرناک زندگی نجات میدهد : (والغارمین) .

۶ - با این بودجه کلان مؤسسات خیریه ای را از قبیل : بیمارستان ، دارو-خانه ، مسجد ، آموزشگاه و ... تشکیل می دهد : (وفی سبیل الله) .

۷ - مسافرین و بازرگانان در راه را از این سرمایه بوطنشان میرساند : (وابن السبیل ...)

خمس : خمس نیز يك قانون مالی است که برای طبقه مخصوصی از فقراء وضع شده ، و ضمناً بسیاری از امور دولت اسلامی نیز از این راه تأمین میگردد .
جزیه : جزیه مالیاتی است که از کفار گرفته میشود ، و در نتیجه ، آنها میتوانند با امنیت جانی و مالی در سرزمین مسلمین زیست کنند .

گذشته از اینها اسلام سفارشات زیادی بپروتمندان درباره فقرا نموده ، و کسی را که با توانائی ، با مورد مسلمین رسیدگی نکند **گواهی از دین اسلام خارج میداند (۱)** .

از آنسوی کمکهای غیر الزامی از قبیل : صدقات و اوقاف را با پادشاهای بزرگ بمردم معرفی می نماید ، و از اینراه نیز خدمت بزرگی بفقراء و بیچارگان میکند .

❁ نتیجه درخشان این فکر عمیق !!

شما خواننده محترم یکبار دیگر جملات بالا را از ابتداء تا این نقطه مطالعه

(۱) من اصبح ولم یهتم بامور المسلمین فلیس بمسلم .

فرمائید ؛ آنگاه فکر کنید که با اجرای این قوانین آساراستی فقر ریشه کن میشود یا نه ؟ و آیا اینهمه بلاهای شوم که در اثر فقر ، امروز دامنگیر اجتماع ما شده ، خاتمه مییابد یا نه ؟ .

اگر باور ندارید تاریخ بزرگترین شاهد گویاست : چنانکه در زمان خلافت هرون عباسی ، یحیی بن سعید که متصدی جمع آوری زکوات بود به آفریقای اسلامی آنروز فرستاده شد ، او پس از آنکه حقوق ثروتمندان را دریافت داشت هر چه کاوش کرد حتی یک نفر فقیر در آن مملکت نیافت که از این اموال در اختیار او بگذارد . (۱)

(۱) شبهات حول الاسلام . ص ۱۰۰

جهاد مردان و زنان ؟

امیر المؤمنین علی (ع) فرماید : خداوند جهاد را بر مردان و زنان واجب نموده است .

پس جهاد مردان این است که مال و جان خود را در راه خدا بذل نمایند و جهاد زنان این است که بر ناملازمات شوهر و ناراحتیهای زندگی او صبر نمایند .

(وسائل الشیعه . کتاب جهاد)